

У име Оца и Сина и Светога Духа.

Преосвећени владико Артемије, преосвећени владико Николаје - благословите.

Ево, браћо и сестре, у данашњи дан празнујемо велики празник за наш православни српски род и за све православне хришћане у читавој васељени. Празник и спомен светог оца нашег Николаја архиепископа Мирликијског чудотворца. Колико је овај угодник Божији велики у небеској и земаљској Цркви браћо и сестре сведочи то што се његов спомен из године у годину, из века у век већ хиљадушесто година непрестано увећава. Његово светитељско дело које је он за свог земног живота започео није отишло у гроб са њим, браћо и сестре, већ је он и након свог упокојења наставио своје пастирско дело, наставио да помаже непрестано хришћанима широм васељене. Свети Николај, по речима светог оца Јустина Ћелијског, представља живо ходајуће Јеванђеље. Јер, како певамо у његовом кондаку, он је испунио Јеванђеље Христово. Испунио је ово свето Јеванђеље Господње у оној мери у којој је човеку било могуће. А у црквеним песмама ми опевамо која је била, опевамо ту меру којом је свети Николај Мирликијски угодни Богу. У црквеним песмама се каже да је више његових добрих дела која је за време свог земаљског живота учинио за Христа, у Христу према ближњима него звезда на небу и песка у мору. Овакви стихови који су њему упућени ни изблиза не описују сву величину његове светитељске личности, браћо и сестре. Он је испунио сваку заповест Христову, испунио је сву науку јеванђелску и кроз то испуњавање и вршење заповести Христових и јеванђелске науке, он је целог себе испунио светим Јеванђељем, испунио самим Христом, испунио благодатним Христовим силама. Зато је његово презиме, његово друго име - чудотворац. Свима нама он је познат као свети Николај чудотворац.

Већ хиљаду и шесто, више од хиљаду и шесто година он непрестано чудотвори не само у оној мери у којој је чуда чинио за време свог

земаљског живота него и више од тога. Ако поменемо било коју јеванђелску врлину, било које јеванђелско блаженство, ми уз ту врлину и блаженство морамо поменути и светог Николаја, јер је сваку од њих понаособ испунио, уградио у свој живот, у своју душу, уградио у себе. Он је пре свега познат као веома милостив помоћник свим људима, свим страдалцима. Помоћник сиромашнима, иако је сам био убоги и прост монах. Живео је као сиромашак, скоро као просјак, али је био богат духом и зато је и оно мало што је имао делио са свима. Он је познат и по својој неизмерној кротости. Ми то непрестано опевамо у његовом тропару и помињемо ту његову свету врлину. Помињемо да је био не само кротак него да је био образ кротости, образац кротости. Он је постао просто образац ове велике свете врлине која се зове кротост, а свети Оци кажу да без кротости према ближњима, у односу према ближњима нико од нас не може стећи смирење, а смирење је једини пут ка Царству небеском. Зато је свети Николај уједно и образ смирења. Толика благодат Божја којом он непрестано и за живота и по смрти својој чини огромна, неописива чуда, исцељује болеснике, помаже свим невољницима. Толика благодат Божија дарује се само смиреним људима. И та велика благодат Божија показује да је у њему обитавало и велико смирење. Јер у Светом Писму пише да Бог смиренима дарује благодат. Зато је свети Николај изнад свега био кротак и смирен и човекољубиви отац и пастир који је душу своју полагао за своје овце.

Он је био образац како треба један пастир да живи, да угађа Богу, да служи ближњима и својој пастви. Међутим браћо и сестре иако је у свему и према свима био образац кротости и смирења његова кротост будући да је била утемељена на самоме Христу, на самом светом Јеванђељу, имала је своју јеванђелску меру. Која је то јеванђелска мера браћо и сестре? Ту меру свети Николај показао нам је на Првом Васељенском сабору када је безбожном јеретику Арију ударио шамар јер није могао да слуша све оне хуле које је овај безбожни јеретик изговарао на Бога и на име Божје. Он је ту

показао да кротост и смирење нису неко сентиментално- патетично осећање према ближњима, већ искрена љубав према Богу а кроз љубав према Богу и љубав према ближњима. И та љубав усмерена је према свима осим према онима који хуле на веру Христову, према самој јереси, греху јереси, према јеретцима и безбожницима, богоборцима, који покушавају, који су покушавали кроз векове, покушавају и дан данас да наруже Христа, да наруже веру Христову, уруше Цркву Божију. Свети Николај је у свему био кротак и смирен али кад је требало да брани веру он је показао лавовску храброст и одлучност. Противстао је овом безбожном јеретику Арију. Ми знамо какав је био исход таквог његовог поступка, знамо да су га остали епископи због тог поступка расчинили, међутим сâм Господ и Богородица многим од тих епископа јавили су се то вече њима у сну и рекли да светом Николају врате архијерејско достојанство, што су они и учинили.

Свети Николај је после светог Саве најзначајнији светитељ у нашем православном српском роду. По речима светог оца Јустина, свети Николај и његов свети празник подижу читаву небеску и земаљску Србију на ноге како би сви узнели молитве и славословља овом угоднику Божјем светом Николају. Јер половина нашег народа слави њега као крсну славу, нашег народа и у земаљској и у небеској Србији, а друга половина им се у томе придружује. И тако и небеска и земаљска Србија учествује, браћо и сестре, у данашње торжество и славе спомен овог великог угодника Божјег, светог Николаја чудотворца. После светог Саве српског свети Николај је скупа са њим равноапостолним светим Савом привео и приводи непрестано из века у век мноштво српских душа Богу. Зато су свети Сава и свети Николај они светитељи који највише Срба и српских душа приводе Христу, приводе вери Христовој, Цркви Христовој.

Ето браћо и сестре колико је овај светитељ значајан за наш православни род српски и за све православне хришћане, јер се због његове велике чудотворне силе која је у њему обитавала, он

прославља као велики помоћник и чудотворац широм васељене будући да је помагао људима и на копну и на мору. Он је заштитник и оних који су на путу, који плове, заштитник је оних који страдају на било који начин, поготову онима који су сиромашни, онима који су у тамницама, заштитник је свим невољницима.

Поред мноштва православних Срба који овај велики празник и овог великог угодника Божјег прослављају, данашњи празник, као своју крсну славу, слави и наш свети епископ и авва Артемије, а као свој имендан и наш владика Николај. Сама ова црква, овај манастир у коме одслужисмо и у коме служимо Свету Литургију посвећен је овом угоднику Божјем јер и ктитори, брат Милоје и његова породица, ктитори овог манастира, такође славе овог великог угодника Божјег. Колика је његова слава и поштовање у нашем роду, браћо и сестре, показује један податак. Широм Српске православне цркве њему је подигнуто и посвећено око шесто цркава и манастира. И овај манастир је један од њих, и овај манастир је посвећен њему, зато смо се данас и сабрали да прославимо његов свети спомен. Ја од срца честитам свима који данас славе своју Крсну славу, особито нашем епископу Артемију, а нашем епископу Николају честитам имендан. Свима желим да свети Николај као и увек буде брзи помоћник, да приноси наше молитве престолу Господњем, да нам буде неодступни заступник пред престолом Божјим а нашим епископима, који данас славе овај празник, желим да попут светог Николаја, како су и сами до сад чинили, и надаље у свом животу, у свом пастирском раду, сједињују кротост са ревношћу, напасају своју паству, приводе српске душе Христу Богу и чувају Веру Православну, молитвама овог светог угодника Божјег Николаја и свих светих. Амин, Боже дај.

Нека Вам је срећна слава. На многаја љета. Исполаети деспота.